

Raadsinformatiebrief

Kenmerk Z19/007674 / D - 53198

Datum B&W-vergadering dinsdag 16 juni 2020

Portefeuillehouder(s) H.E.J.M. Meuwissen

Onderwerp

Raadsinformatiebrief over de energithema's:

1. Ontwikkeling zonneparken
2. Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg
3. Transitievisie Warmte
4. Ontwikkeling windturbines

Samenvatting

Met een raadsinformatiebrief en een tweetal ingesproken videopresentaties wordt de raad geïnformeerd over de energithema's: 1. Ontwikkeling zonneparken, 2. Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg, 3. Transitievisie Warmte, 4. Ontwikkeling windturbines en de onderlinge samenhang.

Financiële consequenties

Niet van toepassing

Juridische consequenties

Niet van toepassing

Achtergrond / geschiedenis

In het (nationaal) Klimaatakkoord is afgesproken dat de CO₂ uitstoot in 2030 gehalveerd moet zijn ten opzichte van 1990. En in 2050 moet deze uitstoot met 95% zijn teruggebracht.

Daarop aansluitend hebben wij op basis van de in 2019 vastgestelde Energievisie Echt-Susteren de ambitie uitgesproken dat gemeente Echt-Susteren in 2040 energieneutraal wil zijn. Om energieneutraliteit te kunnen bereiken moet er in de eerste plaats zoveel mogelijk energie worden bespaard. Naast energiebesparing zal er zoveel mogelijk energie duurzaam opgewekt moeten worden. Naast zonnepanelen op daken zijn ook zonneparken en windparken noodzakelijk. Ook zullen onze woningen en gebouwen op een duurzame manier verwarmd moeten gaan worden. Dat betekent onder meer dat we gefaseerd van het gas af zullen gaan. Om onze ambitie waar te maken, werken we op diverse niveaus (nationaal, provinciaal, regionaal, lokaal, buurtniveau) aan de genoemde doelen en onderstaande energithema's. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken van deze energithema's die onderling allemaal relatie hebben met elkaar (zie ook schematische weergave in de bijlage bij de raadsinformatiebrief).

1. Ontwikkeling Zonneparken
2. Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg
3. Transitievisie Warmte
4. Ontwikkeling windturbines

Toelichting

Om de raad goed mee te nemen in deze thema's, hebben wij u voorgesteld om raadsleden en commissieleden te informeren tijdens een verbrede commissievergadering op 11 mei 2020. In verband met de Covid 19 pandemie is deze commissievergadering geannuleerd. Op ons voorstel om een digitale raadsinformatiebijeenkomst in juni 2020 te organiseren over deze thema's heeft uw raad de voorkeur uitgesproken voor een schriftelijke informatieronde. Daaraan geven wij invulling met deze raadsinformatiebrief. We beschrijven ieder energiethema op hoofdlijnen en geven de onderlinge relatie tussen de thema's schematisch weer in de bijlage. De thema's Ontwikkeling zonneparken (1) en Regionale Energiestrategie (2) lenen zich voor een schriftelijke toelichting, omdat wij u hierover al vaker hebben geïnformeerd en u met deze thema's al goed bekend bent. Van het thema's Transitievisie Warmte (3) en Ontwikkeling windturbines (4) bent u op de hoogte dat we hiermee bezig zijn. Wij hechten er echter veel belang aan dat u inhoudelijk in een zo vroeg mogelijk stadium wordt meegenomen. Dat biedt u immers de gelegenheid om deze thema's goed te doorgronden en schriftelijke vragen te stellen. Daarom hebben wij voor de thema's 3 en 4 voor de volgende aanpak gekozen. Aan de hand van twee ingesproken presentaties nemen onze adviseurs van Driven by Values u mee in de thema's:

- Transitievisie Warmte (presentatie de heer D. Fokkinga)
- Ontwikkeling windturbines (presentatie de heer L. Pulles)

De presentaties kunt u via onderstaande link op eigen gelegenheid bekijken.

Hieronder beschrijven wij de ontwikkelingen rondom de bovengenoemde vier energiethema's. In de bijlage bij deze raadsinformatiebrief is een schematisch overzicht opgenomen van de onderlinge relaties tussen de vier energiethema's.

1. Ontwikkeling Zonneparken

In september 2019 heeft uw raad het beleidskader voor grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind) vastgesteld. Dit geeft de gemeente de mogelijkheid om de regie te nemen bij de ontwikkeling van zonneparken en windparken. Hierover heeft u op 26 november 2019 een raadsinformatiebrief ontvangen.

Wij zijn vervolgens een pilot gestart voor de ontwikkeling van in principe vijf zonneparken in onze gemeente. In december 2019 is een collectieve uitvraag gedaan aan de markt om initiatieven voor zonneparken in te dienen bij de gemeente. Initiatiefnemers zijn aan de voorkant transparant geïnformeerd over het proces en de beoordelingscriteria op grond waarvan in principe vijf initiatieven worden geselecteerd. Het proces en de beoordelingscriteria zijn overigens besproken en akkoord bevonden in de raadswerkgroep duurzaamheid in november 2019. Er zijn zeventien initiatieven voor zonneparken ingediend. Voor de selectie van de beste plannen is gebruik gemaakt van een adviespanel, bestaande uit in- en externe deskundigen. Op basis van ons beleidskader en de bij initiatiefnemers vooraf bekende beoordelingscriteria heeft het adviespanel per projectplan een puntenwaardering toegekend. Voor de vijf beste plannen volgt in juni 2020 een eindadvies aan het college. Met inachtneming van het eindadvies van het adviespanel wil het college voor het zomerreces besluiten welke projectplannen verder kunnen worden uitgewerkt. Hierover wordt de raad in een separate raadsinformatiebrief geïnformeerd.

In de fase tot 1 december 2020 wordt door initiatiefnemer, in afstemming met de gemeente als actieve partner, met de omgeving gecommuniceerd. Het kan dan zelfs zijn dat plannen alsnog afvallen (als gevolg van te weinig draagvlak, participatie of anders). De doelstelling is om uiterlijk 1 december 2020 een anterieure overeenkomst uitgewerkt te hebben waarin concrete afspraken worden gemaakt over de invulling van onze beleidskader (zoals landschappelijke inpassing, participatie ed.). Na ondertekening van de overeenkomst volgt de planologische procedure (in principe een bestemmingsplanwijziging gevolgd door een omgevingsvergunning). De vaststelling van een bestemmingsplan is zoals aangegeven een bevoegdheid van de raad.

Beleidskader Duurzame Energieopwekking, vervolgproces en beoordelingsmatrix zonneparken:
<https://www.echt-susteren.nl/duurzaamheid>

2. Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg (RES)

Over de RES heeft u meerdere raadsinformatiebrieven ontvangen. Wij volstaan voor de beantwoording van de vraag: Wat is de RES en hoe verhoudt zich dit tot andere klimaatdoelstellingen met een verwijzing naar onderstaande link waarin in circa vijf minuten de RES wordt toegelicht.

Regionale Energie Strategie:

<https://www.youtube.com/watch?v=dy0rRvt3dZY>

De vijftien gemeenten van Noord- en Midden Limburg (NML) vormen samen met Provincie Limburg, Waterschap Limburg en Enexis de RES regio Noord- en Midden Limburg. Echt-Susteren maakt onderdeel uit van deze RES.

Mijlpalen RES:

- juni 2019: startnotitie (vastgesteld door college B&W, raadsinformatiebrief 9 juli 2019);
- april 2020: uitgangspunten notitie (vastgesteld door raad, raadsinformatiebrief 14 januari 2020);
- voor 1 oktober 2020: vaststellen concept RES (college B&W), voorliggende raadsinformatiebrief;
- voor 1 juli 2021: vaststellen RES 1.0 (raad).

Iedere twee jaar wordt de RES geactualiseerd.

Op dit moment bevindt de RES zich in de fase van concept RES. Besluitvorming door het college van Burgemeester en wethouders moet nog plaatsvinden. De concept Regionale Energiestrategie (en samenvatting) is te vinden op de website:

<https://www.regionale-energiestrategie.nl/resnml/default.aspx>

De Regio Noord- en Midden Limburg heeft de volgende doelen gesteld in de concept RES.

- Energie besparen zodat we minder hoeven op te wekken.

Regio NML wil door energie te besparen en energie kleinschalig op te wekken minimaal 25% minder CO₂ uitstoten in 2030 ten opzichte van 2015.

- Duurzaam elektriciteit opwekken uit zon en wind

Regio NML wil met grootschalige duurzame zon- en windprojecten 1,2 Terra wattuur duurzame energie opwekken in 2030.

- Duurzaam warmte gebruiken zodat we stapsgewijs van het aardgas af gaan.

Onze regio wil 100% duurzame warmte in 2050. In 2021 moet iedere gemeente hiervoor een Transitievisie Warmte vaststellen. De RES levert hiervoor regionale informatie aan over de warmtevraag en de aanwezige warmtebronnen door het opstellen van een Regionale Structuur Warmte.

- Voordelen voor inwoners vergroten.

Onze regio streeft naar minimaal 50% lokaal eigendom bij grootschalige zon- en windprojecten.

3. Transitievisie Warmte

Doelstelling in het Klimaatakkoord is dat circa 20% van de gebouwen in Nederland (1.5 miljoen woningen) in tien jaar tijd aardgasvrij worden gemaakt. Daarvan zijn circa 500.000 gebouwen al aardgasvrij. Gemeenten hebben de regie bij het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Daartoe stelt elke gemeente een Transitievisie Warmte (TVW) op voor eind 2021. Hierin wordt aangegeven welke wijken voor 2030 aardgasvrij worden (en wat het alternatief voor aardgas wordt) en welke na 2030 aan de beurt komen. Dat is een complexe opgave waarbij veel partijen betrokken worden.

De Transitievisie Warmte heeft een relatie met de Regionale Structuur Warmte (RSW). Deze laatste is onderdeel van de RES. De RES komt op regionaal niveau tot stand met inbreng van vele stakeholders. De RES geeft niet alleen inzicht in de mogelijkheden voor regionale duurzame energieopwekking, locaties en plannings, maar brengt ook de regionale warmtevraag en de beschikbaarheid van warmtebronnen in beeld. Dat onderdeel van de RES heet de Regionale Structuur Warmte (RSW). Deze informatie wordt meegenomen als basis voor de Transitievisie Warmte waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn. Op basis van een breed participatietraject

met stakeholders en inwoners wordt vervolgens in wijkuitvoeringsplannen de keuze gemaakt voor de alternatieve warmtebron. Hierin staat ook wanneer een wijk van het gas af gaat, rekening houdend met de tijd die andere partijen nodig hebben om zaken aan te passen (zoals netbeheerders, woningcorporaties, huiseigenaren).

Wij vinden het belangrijk dat uw gemeenteraad goed geïnformeerd is over dit onderwerp, juist ook omdat dit onderwerp gevolgen heeft voor alle inwoners en andere gebouweigenaren in onze gemeente. Om dit goed te kunnen doorgronden hebben wij een presentatie bijgevoegd over dit onderwerp die is ingesproken door onze adviseur de heer D. Fokkinga.

Transitievisie Warmte:

<https://www.dropbox.com/s/j78mix97xxqp0ym/20200604%20-%20Video%20Dennis%20Echt-Susteren%205%20juni%202020%20versie%204.mp4?dl=0>

4. Ontwikkeling windturbines

Voor de ontwikkeling van windturbines zijn we in februari 2020 gestart met een haalbaarheidsstudie naar het ontwikkelen van windturbines door de gemeente. Het college wil onderzoeken of de rol van ontwikkelaar en investeerder bij het ontwikkelen van windturbines een rol is die bij de gemeente past. Ook hier willen wij de raad graag in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken zodat u zich een goed beeld kunt vormen over rollen, kansen, risico's, businesscase, participatie en mogelijke locaties die daarbij een rol spelen.

Daarom is ook voor dit thema gekozen voor een presentatie over dit onderwerp. De presentatie is ingesproken door onze adviseur de heer L. Pulles.

Routekaart windenergie:

https://www.dropbox.com/s/b5kcuescaieeqt8/Videopresentatie_Leon.mp4?dl=0

Besluitvorming over dit onderwerp zal op 24 september 2020 aan de raad worden voorgelegd.

Wij hopen u op deze manier zorgvuldig van informatie te hebben voorzien. Indien u vragen heeft, kunt u deze schriftelijk stellen voor 15 augustus 2020. Wij zullen uw vragen vervolgens schriftelijk beantwoorden en indien u dit op prijs stelt, kunnen wij een digitale terugkoppeling organiseren. Indien de mogelijkheden rondom Covid 19 het toelaten kan een mondelinge beantwoording wellicht ook in het gemeentehuis plaatsvinden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

Drs. G.W.T. van Balkom
secretaris

dr. J.W.M.M.J. Hessels
burgemeester

met stakeholders en inwoners wordt vervolgens in wijkuitvoeringsplannen de keuze gemaakt voor de alternatieve warmtebron. Hierin staat ook wanneer een wijk van het gas af gaat, rekening houdend met de tijd die andere partijen nodig hebben om zaken aan te passen (zoals netbeheerders, woningcorporaties, huiseigenaren).

Wij vinden het belangrijk dat uw gemeenteraad goed geïnformeerd is over dit onderwerp, juist ook omdat dit onderwerp gevolgen heeft voor alle inwoners en andere gebouwdegenaren in onze gemeente. Om dit goed te kunnen doorgronden hebben wij een presentatie bijgevoegd over dit onderwerp die is ingesproken door onze adviseur de heer D. Fokkinga.

Transitievisie Warmte:

<https://www.dropbox.com/s/j78mix97xxqp0ym/20200604%20-%20Video%20Dennis%20Echt-Susteren%205%20juni%202020%20versie%204.mp4?dl=0>

4. Ontwikkeling windturbines

Voor de ontwikkeling van windturbines zijn we in februari 2020 gestart met een haalbaarheidsstudie naar het ontwikkelen van windturbines door de gemeente. Het college wil onderzoeken of de rol van ontwikkelaar en investeerder bij het ontwikkelen van windturbines een rol is die bij de gemeente past. Ook hier willen wij de raad graag in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken zodat u zich een goed beeld kunt vormen over rollen, kansen, risico's, businesscase, participatie en mogelijke locaties die daarbij een rol spelen.

Daarom is ook voor dit thema gekozen voor een presentatie over dit onderwerp. De presentatie is ingesproken door onze adviseur de heer L. Pulles.

Routekaart windenergie:

https://www.dropbox.com/s/b5kcuescaieeqt8/Videopresentatie_Leon.mp4?dl=0

Besluitvorming over dit onderwerp zal op 24 september 2020 aan de raad worden voorgelegd.

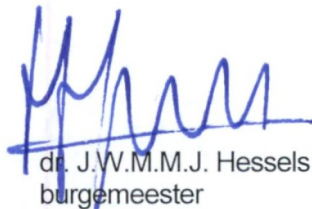
Wij hopen u op deze manier zorgvuldig van informatie te hebben voorzien. Indien u vragen heeft, kunt u deze schriftelijk stellen voor 15 augustus 2020. Wij zullen uw vragen vervolgens schriftelijk beantwoorden en indien u dit op prijs stelt, kunnen wij een digitale terugkoppeling organiseren. Indien de mogelijkheden rondom Covid 19 het toelaten kan een mondelinge beantwoording wellicht ook in het gemeentehuis plaatsvinden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders gemeente Echt- Susteren,

Drs. G.W.T. van Balkom
secretaris

dr. J.W.M.M.J. Hessels
burgemeester